

СИЛАБУС
МУЗИЧНА ФОЛЬКЛОРИСТИКА

Освітній ступінь «Бакалавр».

Спеціальність 025 «Музичне мистецтво».

Назва Освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво естради»

Рік навчання: 1р. 10м., Курс: II, Семестр: IV

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська.

Керівник курсу:

Кушнірук Ольга Пансівна – кандидат мистецтвознавства, викладач-методист, викладач вищої кваліфікаційної категорії.

Прореквізити дисципліни: «Історія української естради», «Спец. Інструмент / Сольний спів».

Постреквізити дисципліни: «Концертно-виконавська практика», «Педагогічна практика», «Клас ансамблю (академічний ансамбль, народний ансамбль)», «Методика та практика роботи з ансамблем (фольклорним ансамблем)»

Призначення дисципліни

Відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво естради» вивчення навчальної дисципліни «Музична фольклористика» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання:

ПРН - 7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.

ПРН – 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурноісторичні знання з музичного мистецтва.

Відповідно до освітньо-професійної програми, вивчення дисципліни «Музична фольклористика» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні:

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

Фахові:

ФК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

ФК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

ФК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Метою навчальної дисципліни "Музична фольклористика" є набуття студентами теоретичних знань з музично-історичного розвитку музичного фольклору з подальшим їх застосуванням у практичній творчій діяльності. Збагачення загального культурного рівня студентів, розвиток їх музично-естетичного смаку, сприяння розвитку професійних навичок.

Предмет вивчення дисципліни є: складові народної музичної творчості України.

Зміст і структура курсу

		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість годин		90	90
Практичні:		36	10
Самостійна робота		54	80
Залік		III семестр	III семестр
II курс, IV семестр			
Модуль 1			
№ тижня	Назва теми	Години (аудит. практ.)	Завдання для самостійної роботи

1	Тема 1. Поняття про музичний фольклор. Класифікація музичного фольклору.	5	слухання музичних прикладів, відвідування театральних вистав, концертів, перегляд відеозаписів, читання основної та додаткової літератури, пошук необхідної інформації та її аналізування з фіксуванням висновків в зошиті з дисципліни, підготовка до опитування.
2	Тема 2. Пісні зимового календаря.	5	слухання музичних прикладів, відвідування театральних вистав, концертів, перегляд відеозаписів, читання основної та додаткової літератури, пошук необхідної інформації та її аналізування з фіксуванням висновків в зошиті з дисципліни, підготовка до опитування.
3	Тема 3. Весняні обрядові пісні.	5	слухання музичних прикладів, відвідування театральних вистав, концертів, перегляд відеозаписів, читання основної та додаткової літератури, пошук необхідної інформації та її аналізування з фіксуванням висновків в зошиті з дисципліни, підготовка до опитування.
4	Тема 4. Русальні пісні.	5	слухання музичних прикладів, відвідування театральних вистав, концертів, перегляд відеозаписів, читання основної та додаткової літератури, пошук необхідної інформації та її аналізування з фіксуванням висновків в зошиті з дисципліни, підготовка до опитування.
5	Тема 5. Купальські та петрівчані пісні.	5	слухання музичних прикладів, відвідування театральних вистав, концертів, перегляд відеозаписів, читання основної та додаткової літератури, пошук необхідної інформації та її аналізування з фіксуванням висновків в зошиті з дисципліни, підготовка до опитування.
6	Тема 6. Жнивні пісні.	5	слухання музичних прикладів, відвідування театральних вистав, концертів, перегляд відеозаписів, читання основної та додаткової літератури, пошук необхідної інформації та її аналізування з фіксуванням висновків в зошиті з дисципліни, підготовка до опитування.

7	Тема 7. Родинно-обрядові пісні. Весільні пісні.	5	слухання музичних прикладів, відвідування театральних вистав, концертів, перегляд відеозаписів, читання основної та додаткової літератури, пошук необхідної інформації та її аналізування з фіксуванням висновків в зошиті з дисципліни, підготовка до опитування.
8	Тема 8. Родильні та хрестильні пісні. Голосіння.	5	слухання музичних прикладів, відвідування театральних вистав, концертів, перегляд відеозаписів, читання основної та додаткової літератури, пошук необхідної інформації та її аналізування з фіксуванням висновків в зошиті з дисципліни, підготовка до опитування.
9	Тема 9. Необрядовий фольклор. Епос як необрядовий рід фольклору. Думи. Історичні пісні.	5	слухання музичних прикладів, відвідування театральних вистав, концертів, перегляд відеозаписів, читання основної та додаткової літератури, пошук необхідної інформації та її аналізування з фіксуванням висновків в зошиті з дисципліни, підготовка до опитування.
10	Тема 10. Лірико-епічні пісні. Балади. Співанки-хроніки.	5	слухання музичних прикладів, відвідування театральних вистав, концертів, перегляд відеозаписів, читання основної та додаткової літератури, пошук необхідної інформації та її аналізування з фіксуванням висновків в зошиті з дисципліни, підготовка до опитування.
11	Тема 11. Лірика. Козацькі, чумацькі пісні. Рекрутські та солдатські пісні.	5	слухання музичних прикладів, відвідування театральних вистав, концертів, перегляд відеозаписів, читання основної та додаткової літератури, пошук необхідної інформації та її аналізування з фіксуванням висновків в зошиті з дисципліни, підготовка до опитування.
12	Тема 12. Родинно-побутові пісні.	5	слухання музичних прикладів, відвідування театральних вистав, концертів, перегляд відеозаписів, читання основної та додаткової літератури, пошук необхідної інформації та її аналізування з фіксуванням висновків в зошиті з дисципліни, підготовка до опитування.

13	Тема 13. Дитячий фольклор.	5	слухання музичних прикладів, відвідування театральних вистав, концертів, перегляд відеозаписів, читання основної та додаткової літератури, пошук необхідної інформації та її аналізування з фіксуванням висновків в зошиті з дисципліни, підготовка до опитування.
14	Тема 14. Жартівливі, сатиричні пісні. Танцювальна пісенність: коломийки, частушки.	5	слухання музичних прикладів, відвідування театральних вистав, концертів, перегляд відеозаписів, читання основної та додаткової літератури, пошук необхідної інформації та її аналізування з фіксуванням висновків в зошиті з дисципліни, підготовка до опитування.
15	Тема 15. Народна музика інструментальної традиції.	5	слухання музичних прикладів, відвідування театральних вистав, концертів, перегляд відеозаписів, читання основної та додаткової літератури, пошук необхідної інформації та її аналізування з фіксуванням висновків в зошиті з дисципліни, підготовка до опитування.
16	Тема 16. Українські народні танці.	5	слухання музичних прикладів, відвідування театральних вистав, концертів, перегляд відеозаписів, читання основної та додаткової літератури, пошук необхідної інформації та її аналізування з фіксуванням висновків в зошиті з дисципліни, підготовка до опитування.
17	Тема 17. Пісні-романси.	5	слухання музичних прикладів, відвідування театральних вистав, концертів, перегляд відеозаписів, читання основної та додаткової літератури, пошук необхідної інформації та її аналізування з фіксуванням висновків в зошиті з дисципліни, підготовка до опитування.
18	Тема 18. Народнопісенна творчість ХХ ст. Стрілецькі та повстанські пісні. Авторська пісня.	5	слухання музичних прикладів, відвідування театральних вистав, концертів, перегляд відеозаписів, читання основної та додаткової літератури, пошук необхідної інформації та її аналізування з фіксуванням висновків в зошиті з дисципліни, підготовка до опитування.

Рекомендована література

Основна

1. Андгуладзе Н. Homo Cantor. Очерки вокального искусства / Нодар Андгуладзе. – М. : АГРАФ, 2003. – 240 с.
2. Борисенко В. К. Весільні звичаї та обряди на Україні. – К.: Наукова думка, 1988. – 192 с.
2. Грица С. Й. Історичні пісні // Історія української музики. – К.: Наукова думка, 1989. – Т. 1.
3. Грица С. Й. Мелос української народної епіки. – К., 1979.
4. Дей О. І. Народно-пісенні жанри. – К.: Музична Україна, 1977. – 108 с.
5. Дей О. І. Українська народна балада. – К., 1986.
6. Дмитренко М. К. Українська фольклористика: історія, теорія, практика. – К., 2001. – 576 с.
7. Правдюк О. Весільні пісні // Історія української музики. – К.: Наукова думка, 1989. – Т. 1. – С.
8. Правдюк О. Голосіння // Історія української музики. – К.: Наукова думка, 1989. – Т. 1. – С.
10. Правдюк О. А. Стрілецькі пісні в системі жанрів українського пісенного фольклору // Народна творчість та етнографія. – 1995. – № 2–3.
11. Ревуцький Д. Українські думи та пісні історичні. – К., 2002.
12. Різник О. Українська авторська пісня. Основні етапи розвитку // Українська культура. – 1993. – № 1,2.
13. Стахевич О. Г. З історії вокально-виконавських стилів та вокальної педагогіки. Посібник. Вінниця. Нова книга, 2013. – 176 с.
14. Смоляк О. Весняна обрядовість Західного Поділля в контексті української культури. У 2 ч. – Тернопіль, 2001 – Ч.1; Тернопіль, 2004. – Ч. 2.
15. Українські народні танці / Упор. А. І. Гуменюк. – К., 1962. – 358 с.

Допоміжна

1. Барсова Л. Г. Сольное пение. Термины и понятия / Л. Г. Барсова. – СПб. : ГАТИ, 2009. – 128 с.
2. Веснянки. Українські народні пісні / Упор. Є. Єфремов. – К., 1988.
3. Ігрові веснянки / Упор. Л. Єфремова. – К., 2005.
4. Кочнева И. Вокальный словарь / И. Кочнева, А. Яковлева. – Л. : Музыка, 1988. – 70 с.
5. “Ой по горі вітер віє: Збірник українських народних пісень з Буковини у записах Пилипа Мотуляка” / уряд. О. Кушнірук. – Луцьк, 2009
6. Українська музична енциклопедія. – К.: ІМФЕ, 2006. – Т. 1
7. Українська музична енциклопедія. – К.: ІМФЕ, 2008. – Т. 2
8. Українська музична енциклопедія. – К.: ІМФЕ, 2011. – Т.3

Інформаційні ресурси

1. http://en.wikipedia.org/wiki/Ukrainian_folk_music
2. Канада: Virtual Museum of Canadian Traditional Music –

- <http://www.fwalive.ualberta.ca/vmctm/en/html/narratives.php?id=3&sec=1>
3. Канада: Національний центр FolkwaysAlive!, створений Університетом Альберти (The University of Alberta's Canadian Centre for Ethnomusicology (CCE) у співпраці зі Smithsonian Folkways Recordings – <http://www.fwalive.ualberta.ca>
 4. Канада: он-лайн крамниця TerenCanada (Western Canada on line store) <http://www.terencanada.com/folk.asp>
 5. Польське радіо: MUZYKA ŹRÓDEŁ Sources of Polish Folk Music – <http://www.polskieradio.pl/rckl/MuzykaZrodel/>
 6. Польща: Сайт доктора Томаша Трачика (Tomasz Traczyk) – http://www.ia.pw.edu.pl/~ttraczyk/lem/lem_mp3.html
 7. Росія: Каталог [українських] аудіозаписів (1996-2001 р.) – <http://www.mosbul.ru/audio.doc>
 1. США: Stanford University (California): пошукова мережа SearchWorks – <http://searchworks.stanford.edu/vufind/Search/Home?lookfor=Ukrainian>
 2. США: The American Folklife Center at the Library of Congress – <http://www.loc.gov/folklife>
 3. США: The Internet Archive (Бібліотека історичних колекцій у цифровому форматі: тексти, звук, відео, програмне забезпечення) – <http://www.archive.org/details/audio>
 4. США: Лемківський сайт Владка Максимовича – <http://lemko.org/lvpro>
 5. США: Цифровий архівний проект Smithsonian Global Sound (SGS) центру Smithsonian Center for Folklife and Cultural Heritage (SCFCH) Смітсонівського інституту у Вашингтоні – <http://www.folkways.si.edu>
 6. <http://www.globalsound.org>
 7. Україна: Інтернет-крамниця української музики УМКА (1999-2008 УМКА) – <http://www.umka.com.ua/ukr/catalogue/folk/>
 8. Україна: Мережа архівів культурної спадщини України “Українська автентична музика” – <http://folk.org.ua/audio>
 9. Україна: Проект “Моя Україна. БЕРВИ” – <http://www.ukrfolk.com.ua/club>
 10. Україна: Сайт Володимира Куриленка – <http://krolevets.com/folk/mutyn>
 11. Україна: <http://www.kobzarstvo.polyhymnion.org/Stan.html>

Політика курсу:

Завдання дисципліни: формування стійкого пізнавального інтересу до вокального та інструментального мистецтва; формування системи знань про основні жанри і форми української музичної народної творчості; вивчення українського музичного фольклору як комплексної системи прояву народної творчості; розвивати художнє мислення; підвищувати загальний культурний та професійний рівень студентів.

Методи навчання

Навчальна дисципліна «Музична фольклористика» займає важливе місце у комплексі музично-теоретичних дисциплін. Він повинен стимулювати у студентів зацікавлення

національним фольклором, бажання його популяризувати, а також збирати та вивчати для використання у практичній роботі.

Викладання предмету включає як лекційну, так і практичну частини. Виклад теоретичного матеріалу обов'язково повинен підкріплюватися музичними прикладами – піснями того чи іншого жанру, зразками інструментальної музики народної традиції. Дуже важливо, щоб студенти поряд із конспектами, вели нотні записи зразків кожного жанру, вміли відтворювати голосом або грати на інструменті мелодії пісень та коротко їх аналізувати.

У курсі дисципліни розглядаються найголовніші розділи народної музичної творчості: календарно-обрядовий фольклор українців, український музичний епос, інструментальна музика народної традиції. Водночас головна увага відводиться вивченню різних жанрів народних пісень.

Словесні	Наочні	Практичні
Розповідь	Ілюстрація	Практична робота
Пояснення	Демонстрація	Самоконтроль
Бесіда	Спостереження	
	Презентації	

Після опанування навчальної дисципліни «Музична фольклористика» студенти повинні:

Знати:

- основні жанри і форми української музичної народної творчості, їх характерні риси;
- вокальну термінологію;
- українські народні інструменти та народно-інструментальну музику України;
- імена відомих збирачів фольклору та його виконавців.

Вміти:

- орієнтуватись в жанровій та стильовій приналежності вокальних творів;
- творчо використовувати набуті знання та вміння в практичній діяльності;
- логічно і послідовно висловлювати свою думку;
- використовуючи знання історичного матеріалу з вокального мистецтва, зв'язувати причинно-наслідкові зв'язки в музично-історичних подіях минулого і сучасності;
- визначати жанр народної пісні, характер народно-пісенного зразка та його особливості (ладові, метро-ритмічні, діапазон тощо);
- популяризувати українську народну творчість.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20% (для самостійної роботи), не більше 50% для написання курсової роботи

Для якісного академічного письма студенти мають опанувати знання й навички:

- шукати, обирати й оцінювати якість джерел;
- робити нотатки, завжди вказуючи джерело;
- виділяти головні думки в тексті;
- підсумовувати текст та ідеї;
- перефразувати чужі думки своїми словами стисло, детально, без зміни змісту цих думок;
- правильно описувати посилання на джерело;
- правильно цитувати;
- знати про форми академічного плагіату і про шляхи запобігання йому;
- формулювати і чітко висловлювати власні думки;
- знати структуру академічного тексту;
- вміти виокремити текст цитат у власному тексті.

Студент повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про навчальний процес у КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Політика відвідування

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Відвідування студентами занять впливає на оцінювання знань, умінь та навичок за це здобувач освіти отримує перших 20% від загальної кількості балів. Відповідно до критеріїв оцінювання відвідування студентів впливає на бали модульного контролю знань, диференційованого заліку.

Контроль якості знань студентів:

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- експрес-опитування;
- тестове опитування;
- презентації робіт;
- залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- семестровий підсумковий (залік).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100 – бальною шкалою та шкалою ECTS – A (90 - 100), B (82 - 89), C (75 - 81), D (64 - 74), E (60 -63), Fx (35 - 59), F (1

- 34). Кредитно-модульна система з переведенням в національну (чотирибальна: 5 – «відмінно», 4 - «добре», 3 - «задовільно», 2 – «незадовільно»).

Поточний контроль здійснюється на кожному аудиторному занятті шляхом перевірки виконання практичних завдань. Оцінюється рівень виконання завдань аудиторної роботи та самостійної підготовки (вивчення теретичного матеріалу та вміння його практичне застосування).

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усне опитування, практичне завдання	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, має глибокі і міцні знання, виявляє елементи творчого підходу, практичного втілення теоретичних знань при виконання практичних завдань. Використовує основну та додаткову літературу. Конспект в повному обсязі.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, аналізує вивчений матеріал, практично втілює при виконанні практичних завдань. Використовує основну літературу. Конспект в повному обсязі.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст, частково аналізує, використовує при виконанні практичних завдань. Використовує основну літературу. В конспекті відсутній матеріал 2-3 тем.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів. При виконанні практичних завдань правильно відтворює близько половини навчального матеріалу. Іноді використовує літературу. Конспектування фрагментарне.
1	Частково володіє навчальним матеріалом. Не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та при виконанні практичних завдань. Допускає суттєві помилки. Літературою не користується. Конспектування несистематичне. Відсутній матеріал половини тем.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, Не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Відсутній конспект лекцій.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль 1																				
	Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2								Разом за темами	Конспект	Залік	Всього
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16				
Аудиторні заняття	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	48	5	15	
Самостійна робота студента	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	32			
Сума балів																				100

T 1, T 2 ... T 16 - теми занять

Критерії модульного оцінювання знань студентів

Залік. Виконання практичного завдання. Теоретичне опитування.	Критерії оцінювання
15 - 13	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Творчо ставиться до вирішення практичних завдань. Правильно вирішує усі практичні завдання. Відповів на всі тестові завдання. Припускає 1 – 2 несуттєві неточності.
12 - 10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Намагається творчо ставитись до вирішення практичних завдань, але при виконанні припускає незначні помилки. Відповів на всі тестові завдання. Припускає 3 - 4 неточності.
9 - 7	Засвоїв більше половини теоретичного матеріалу. Формально ставиться до виконання практичних завдань, припускає помилки. Відповів на більшість тестових завдань, але, припускає 2-3 помилки.
6 - 4	Засвоїв половину матеріалу. Формально ставиться до виконання практичних завдань, припускає значні помилки. Відповів на половину тестових завдань.
3 - 1	Засвоїв менше половини матеріалу. Виконує всі практичні завдання з помилками. Відповів на меншість тестових завдань.
0	Теоретичний матеріал не знає. Не виконав практичного завдання. Не виконав тестового завдання.

Критерії підсумкового модульного (семестрового) оцінювання знань студентів.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за поточний та модульний контроль з подальшим переведенням в національну шкалу. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за всі види виконаних робіт – 100.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	Шкала ECTS та критерії оцінювання	
90 - 100	Відмінно	A	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом тем дисципліни, має глибокі і міцні знання. Використовує основну та додаткову літературу. Творчо ставиться до вирішення практичних завдань. Правильно вирішує усі теоретичні завдання. Конспект в повному обсязі.
82 - 89	Добре	B	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, аналізує вивчений матеріал. Намагається творчо ставитись до вирішення практичних завдань, але при виконанні припускає незначні помилки. Використовує основну літературу. Конспект у повному обсязі.
74 - 81		C	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст, частково аналізує і використовує при виконанні практичних завдань. Використовує основну літературу. Конспект у повному обсязі.
64 - 73	Задовільно	D	Студент несистематично, на задовільному рівні виконує завдання. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає теоретичний матеріал тем під час усних виступів. Іноді використовує літературу. Формально ставиться до виконання практичних завдань, припускає значні помилки. В конспекті відсутній матеріал 2-3 тем.
60 - 63		E	Студент несистематично, на низькому рівні виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. Формально ставиться до виконання практичних завдань, припускає значні помилки. Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та при виконанні практичних завдань. Літературою не користується. Конспектування несистематичне.

35 - 59	Незадовільно	FX	Студент несистематично виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. Намагається застосувати набуті знання при виконанні окремих видів практичної роботи. При виконанні завдань допускає значну кількість помилок. Конспектування фрагментарне. Відсутній матеріал половини тем. Для отримання кредиту необхідне доопрацювання.
0 - 34		F	Студент епізодично виконує завдання аудиторної та самостійної роботи . Виконує окремі практичні завдання, але з великою кількістю помилок. Відсутній конспект лекцій. Необхідне повторне вивчення дисципліни.

Політика перескладання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).